Ez a honvédelem olyan izé dolog. Különösen békeidőben. A fene tudja, milyen, egy biztos, én belülről nagyon utáltam annak idején. Most, hogy nincs sok közöm hozzá, hála istennek, akár már írhatok is róla. Mondjuk egy történetet, amit csak kitalálok. Minden, a valósággal azonosítható mozzanat, a civil agy hagymázos álmának tudható be. Szóval, tételezzük, hogy van egy ország, de ez nyilván nem Magyarország, de hasonlítson nagyon rá. Legyen mellette néhány másik ország, de csak azért, hogy ne tudjuk pontosan, hogy melyik az az egyik, ahol a történet még játszódik. Valamint legyen egy ember, meg több másik is, valamennyi ennek a képzeletbeli országnak a polgára. Na, elég homályos a szöveg nemzetvédelmileg? Alighanem. Kösz.

Emberünket kiküldi e kitalált ország kitalált Honvédelmi Minisztériuma mondjuk 1992. augusztus 1-jével mondjuk ebbe a néhány másik ország egyikébe, mely ne legyen országunktól se Délre, se Keletre, se nagyon Északra. Legyen a beosztása mondjuk hadilevéltári kirendeltség-vezető, avagy helyettes, pontosan ezt ne is firtassuk, elégedjünk meg annyival, hogy elég unalmas pálya, messze a tűzvonaltól, ágyúszótól, dobpergéstől.

Tartózkodjék ott mondjuk 1997. augusztus 1-jéig – de már előtte egy esztendővel kívánják őt haza szállítani, úgy, hogy erre indoklás ne legyen, ha csak azt nem találjuk ki gonoszul indoklásként, hogy emberünk nem-pártállása nem felel meg az állítólag semleges hadsereg bizonyos állítólag semleges köreinek, avagy, az állítólag semleges körök valamelyik állítólag semleges emberének köll az anyagilag (és talán stratégiailag) semmiképpen sem semleges helyen lévő hely. Az embert, kit először kiküldeni szándékoznak helyette, mondjuk nem lesznek hajlandóak fogadni ebben a bizonyos országban, mert ez egy ilyen finnyás ország, ott nem mindenkit szeretnek, ahogy nálunk mostanában megint mindenkit szeretnek, főleg régről (honnan a fenéből megint) visszatérteket – ezt finoman a kiküldő fél tudtára adják. A kiküldő félnek mondjuk szeme sem rebben, keresnek helyette új kiküldendő alanyt. Amabból meg, a nem kvalifikálódott emberből meg, mondjuk, csináljanak legalább egy államtitkárt; ha már ott nem volt jó kirendeltség-vezetőnek, mutassuk meg, hogy nálunk államtitkárnak éppen megfelel.

Mondjuk most azt találjuk ki, hogy a még újabb jelölt emberileg és szakmailag legyen alkalmas a feladatra. De nehezítsük meg a helyzetet, hátha ilyen az élet is, nagyon szar, a kiküldéséhez kelljen megszerezni a fogadó fél hozzájárulását – ezt a diplomácia nyelvén agrément-nak hívják (egészen pontosan: *fr* **1.** *dipl* a fogadó állam előzetes hozzájárulása a küldő állam nála működő diplomáciai képviselete vezetőjének a kinevezéséhez **2.** *zene:* ékesítés; a dallam járulékos eleme) ← a 2. pontban foglaltak mondjuk legyenek indifferensek témánk szempontjából, de nagyon jól hangzanak, igazán.

Mondjuk most már azt, hogy ez az agrément-procedúra általában hat–nyolc hónapot vesz igénybe. S ha mondjuk, vegyen is igénybe ennyi időt. S tegyük hozzá, e nélkül a hozzájárulás nélkül nem csak nem lehet, de nem is szokás kiküldeni diplomáciai embert a fogadó országba. Még mondjuk azt is, legelső emberünk, a visszahívott jelezze a hivatala vezetőjének, hogy utóda biztosan nem kapja meg addigra a hozzájárulást, amikorra a váltást tervezik, emiatt vesse fel, hogy maradhatna-e még esetleg néhány hónapot a helyén, ha már neki van olyan diplomáciai izéje, meg őt szeretik is abban a bizonyos másik országban, meg egyébként is.

Mondjuk, mondják először azt neki, hogy igen. Majd közöljék vele később, hogy nem, ez dramaturgiailag helyén való fordulat, ha nem is teljesen váratlan, ember hazatér, augusztus 1-jével kimegy az utód, s mondják még azt a lehetetlenséget is hozzá, hogy majd egy-két nap alatt elintézik a formaságokat, s lesz mindene ennek a derék új h.vezető-jelöltnek.

Mondjuk, ezek után a H. miniszter (nem mint az előző h., ez a nagy honvédelmit jelent) nevezze ki az utódot, majd néhány nap múlva az államtitkára mentse föl az elődöt. Azért találjuk ezt ki így, mert az természeti képként is nagyon szép, ha egyszerre két nap süt az égen, miért ne süthetne hadügyünk levéltári egén is legalább két nap – amúgy a valóságban biztosan teljesen lehetetlen az ilyesmi.

Mondjuk, új emberünk kiutazik, és a mai napig ott várja azt az engedélyt, ami alapján kiutazhatna. Szóval, kiutazik, de nem utazhatna ki, ezért nyilván nem is utazik ki, csak ott van, de ahhoz, hogy ott legyen, ki kell utazzék, és csak úgy kiutazik is, de nyilván nem lehet ez a kiutazás igazi kiutazás, hiszen diplomatice ő nem utazhatna ki, s mivel ez a bizonyos ország komoly katonai diplomáciával rendelkezik, el sem tudnánk képzelni, hogy valaki úgy utazik ki, hogy nem utazik ki, csak *úgy* kiutazik mégis stb.

Mondjuk, ezek után kapja a fizetését is, de miután sem tartózkodási engedélye nincs, sem a kötelezően leteendő esküt nem tette le senkinek sehova (előbbi megléte teszi lehetségessé az utóbbi letételét), így legyen mindössze megtűrt vendég majdani munkahelyén, s a pénzt kapja munkavégzés nélkül. S ezt már ne neki mondjuk, sőt, ne is a nevezett ország honvédelmének: legyen ez nagyon ciki. S mondjuk, reménykedjünk, hogy az ezredfordulóra már munkába is állhat, s reménykedjünk mondjuk abban is, hogy addig semmilyen ország semmilyen számvevőszéke nem fog utána járni annak, miként utalnak ki bizonyos országban munkavégzés nélkül bizonyos rendszeres összegeket bizonyos korán kinevezett hivatalvezető(helyettes)nek.

az egészet kitalálta bizonyos ki (még el) nem küldött *zalán*